

være skeet ved andre Leiligheder, skal jeg blot sige, at med Hensyn til den enkelte Sag, hvortil der alluderedes, besluttede Ministeriet sig til paa et bestemt Standpunct af Forhandlingerne at træde til, hvorpaa det ledede Debatten og satte Sagen igjennem.

Vardenflesh: Det er vist en Kjendsgjerning, som Enhver, der med et noget opmærksomt Die følger Tidens Udvikling, har maattet sande, at der gaaer igjennem alle Samfundsforhold et Billighedshensyn, en Tilbøielighed til at slutte sig sammen, og navnlig fra de høiere stillede Samfundsafdelingers Side en Billighed til at paasee de lavere stillede Samfundsclassers, de fattigeres Larv og Ligeberettigelse i alle offentlige Forhold, saavidt Saadant lader sig gjøre. Det er vistnok engældelig Udvikling, som i mange Henseender har fundet Sted i denne Retning, og jeg troer, at det Lovforslag, som her foreligger, bærer et stort Vidnesbyrd om, at den ogsaa her gjør sig meget almindelig gjældende. Jeg skulde nu for mit Bedkommende ikke finde saa særdeles stor Betænkelse ved overhovedet at ansee dette for et glædeligt Tidernes Tegn, naar kun denne Tilbøielighed holdt sig indenfor de Grændser, som dog vistnok maae foreskrives for den. Jeg troer endogsaa, at det under de sidste Forhandlinger, som have fundet Sted her i dette Thing, — jeg skal kun citere Tyendeloven, der har været under Forhandling i disse Dage —, har der i denne Forsamling, der, saa at sige, næsten bestaaer af lutter Huusbønder, vist sig en Tilbøielighed til at tage alt muligt Hensyn til Tyendets Fordeel og Bequemmelighed, selv i Tilfælde, hvor det dog maatte synes, at der ogsaa kunde tages Hensyn til Huusbøndens Larv. Men jeg kan ikke negte, at, naar denne Tilbøielighed gaaer saa vidt, som den synes mig at gaae ved nærværende Lovforslag, bliver det en farlig Tilbøielighed. Det er nu allerede af en meget æret Landssthingsmand for Kjøbenhavn (Madvig) saa udførligt og klart udviklet, hvori denne Lovs Mangler og den Fare, der er forbunden med sammes Fremme, ligger, at jeg ikke videre skal gaae ind derpaa. Jeg har kun villet sige min Stemme til hans, naar han troede, at det var aldeles uretsfærdigt, naar man i en Retning gif saa vidt, som

Lovforslaget har gjort, ved at indrømme de mindre Formuer en middelbar Deeltagelse i Balgene til Sogneforstanderskaberne, og paa den anden Side aldeles bortskar enhver Udgang for de større Formuer, de mere Bemidlede, til at kunne med deres Kræfter og Indsigter bidrage til Communalvæsenets heldige Bestyrelse. Jeg har derfor under Sagens foregaaende Behandling troet at burde paa enhver Maade søge at fremme den Tanke, at Sagen skulde komme under nærmere Forhandling i et Udvalg; men det lykkedes ikke, og jeg ansaae mig derfor tilligemed en anden æret Landssthingsmand (Friis) forpligtet til ved et Uendringforslag at give et Udcast til, hvorledes jeg troede, at Lovens Mangler kunde afhjælpes. Det er nu ganske klart, at man ikke derved kan komme til et saadant Resultat, som kan ansees fyldestgjørende for Enhver, men jeg troede, at jeg derved i alt Fald kunde bidrage til, at det maaffee endnu engang kunde komme under Overveielse, om det ikke var hensigtsmæssigt, at et Udvalg yderligere behandlede Sagen, og selv om min ærede Medforslagsstiller og jeg maatte være saa heldige, at det af os stillede Uendringforslag blev vedtaget, vilde det dog altid endnu være muligt, at ved en yderligere Forhandling af Sagen i et Udvalg kunde de Betænkigheder, der muligen maatte være tilstede ved den, hæves. — Jeg skal med Hensyn til den Forskjel, som bestaaer mellem det Uendringforslag, jeg tilligemed en anden æret Landssthingsmand har tilladt mig at stille, og det Underændringforslag, der foreligger, og som navnlig gaaer ud paa, at 32 Tdr. Hartkorn ikke skulle give Udgang til Deeltagelse i Sogneforstanderskabernes Forhandlinger, medmindre dette Quantum udgjorde $\frac{1}{12}$ Deel af hele Sognedistrictets Hartkorn, — endnu kun tillade mig at bemærke, at det forekommer mig, at derved vilde dog i saa mangfoldige Tilfælde de udelukkes, som vare i Besiddelse af 32 Tdr. Hartkorn; navnlig vilde i ethvert Tilfælde, hvor der var over 384 Tdr. Hartkorn i et Sognedistrict, Besiddelsen af 32 Tdr. Hartkorn ikke være tilstrækkelig til at skaffe denne Udgang, og det synes mig vilde være et Brud paa det Princip, man dog har villet bibeholde, ved at lade en saa stor Eiendom